

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д-р Пенка Илиева Марчева

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“

по професионално направление **1.3 Педагогика на обучението по...**

Докторска програма **„Методика на обучението по музика“**

с автор: **Анастасия Иванова Баткова**

Тема: **„ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПЕВЧЕСКИ УМЕНИЯ В РАБОТАТА С ДЕЦА НА ВЪЗРАСТ ОТ 7 ДО 10 ГОДИНИ В ИЗВЪНУЧИЛИЩНА ВОКАЛНА ГРУПА“**

Научен ръководител: **проф. д-р Цветанка Коловска**

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Дисертационният труд на Анастасия Баткова е насочен към защита от катедра *Музикална педагогика и дирижиране* към Факултет *Музикална педагогика* на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – гр. Пловдив. Представената документация показва, че са спазени всички изисквания от *Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България* и *Правилника за придобиване на научни степени* в горепосочената образователна институция. Не се констатират нарушения в протичането на процедурата. Дисертацията, както и научните публикации покриват, Минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и съответната нормативна база от *Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на АМТИИ*. Авторефератът отразява адекватно и изчерпателно съдържанието на дисертационния труд. Публикуваните материали са пряко обвързани с неговата тема и представят основни аспекти от теоретичното съдържание и изследователската дейност, съдържащи се в него.

Кратки биографични данни за докторанта

Анастасия Баткова е възпитаник НУМТИ „Добрин Петков“ гр. Пловдив и АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ гр. Пловдив. Професионалните ѝ квалификации, получени от бакалавърската и

магистърската ѝ програма, са пряко ориентирани към музикалната педагогика, които логично водят до зачисляването ѝ като редовен докторант в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ гр. Пловдив към катедра „Музикална педагогика и дирижиране“ през 2019 г. и отчисляването ѝ с право на защита през декември 2022 г. Изследователската част на дисертацията ѝ е подплатена с професионалната реализация на дисертанта като **вокален педагог** в Сдружение „Арт Войс Център“ гр. Пловдив и **преподавател по музика и диригент на хорове** в НУМТИ „Добрин Петков“ гр. Пловдив.

Актуалност на тематиката

Актуалността на разглежданата в дисертацията проблематика произтича от перманентността на процеса, свързан с развитието на певчески умения на малкия ученик. Във времето след COVID-пандемията като че ли още повече се търсят възможностите за живо музициране в различни формати и особено в този на вокалната група. Наблюденията ми показват, че почти всяко училище се стреми да създаде и развива подобна форма на извънкласна дейност, а присъствието ѝ в извънучилищната е неоспоримо. По тази причина предложения дисертационен труд притежава високо ниво на практическа приложност и отпечатването му като книга може да послужи като полезно четиво на вокални педагози, работещи в тази посока .

Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

Разглеждането на дизайна на изследователската част показва, че целта и задачите са формулирани прецизно и отразяват изпълнимостта на проведената експериментална дейност. Подборът на използваните методи логично води до изграждане на солидна аргументация за защита на хипотезата. Последователно е доказано, че конкретно дефинираната цел и произтичащите от нея задачи са постигнати.

Оценка на дисертационния труд

Разработената от Анастасия Баткова дисертация се отличава с логичност и последователност в изграждане на изложението. Спазени са всички норми за изграждане на научен текст от този вид. Дисертационният труд се състои от 150 страници основен текст, приноси, библиография и приложения.

В структурно отношение той отговаря на изискванията за разработване на подобен вид научен продукт. Основният текст съдържа увод, три глави и

заклучение. Всеки от посочените елементи се отличава с последователност, завършеност и логическа обвързаност.

Изключително добро впечатление прави прецизното боравене с терминологията. Дизайнът на дисертационния труд е заявен още в уводната му част и съдържа ясно формулирани цел, задачи, хипотеза, предмет и обект.

В теоретичната част задълбочено са разгледани и обосновани основните понятия, формиращи темата на представения научен труд. Отделено е необходимото внимание на всяко едно от тях, а именно - вокалната група в извънучилищната дейност, специфика на певческата дейност и прилежащите към нея умения в посочения формат, музикални способности, артистичност, физиологични компоненти на вокалното развитие, разпяването във вокалната група като фактор за работа върху интонацията, гласовия диапазон и музикалните способности. Докторантът се позовава на достатъчен брой авторитетни научни източници. Изложението е последователно и ясно структурирано, цитиранията са прецизни.

Изследователската част на дисертацията представя експеримент, който е проведен систематично и целенасочено. Организацията и провеждането на изследването се позовават на ясно формулирани критерии и показатели. То е разгърнато в класическите етапи, присъщи за педагогическата експериментална дейност, която е проведена с вокална група, в която участват осем деца в начална училищна възраст. Ясно формулираните методи на изследователската дейност са основа за провеждането на пълноценно педагогическо изследване. Детайлно и последователно са описани и протоколирани наблюденията от всеки етап на експерименталната работа. Целенасочено и на основата на достатъчно аргументи се доказва, че предложената комплексна педагогическа технология, насочена към формирането на певчески умения, музикални способности и артистични умения на участниците във вокалната група, е работеща, приложима и ефективна. Подробното описание на всяка част от експерименталната дейност е доказателство за задълбочената музикалнопедагогическа подготовка на дисертанта Анастасия Баткова и за целенасочеността и последователността, които притежава като личностни качества, играещи ключова роля във изследователската дейност като цялостно, която е интегрално и продължително занимание. Интересни са интерактивните методи, използвани в развиващата част на експеримента като „Пей с молив“, „Пеене без глас“, „Танцувай и ритмувай“, „Музикална редица“ и др. (с.123-124). Целият комплекс от педагогически технологии носи белезите на стройна авторска система за работата в детска вокална група. Количественият и качественият анализ на получените резултати е онагледен с информативни таблици и диаграми. Последователно и детайлно

са проследени в развитие всяка от изследваните структури - певчески умения, музикални способности и артистични умения. Изведените изводи от проведената експериментална дейност (с.143-146) представят нейната есенция и доказват в синтезиран вид, както приложимостта ѝ, така и защитеността и аргументацията на хипотезата на изследването.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата дисертационния труд

Дефинираните научни приноси представят ключовите теоретични и практико-приложни постижения на изследователската дейност на дисертантката Анастасия Баткова.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръката ми е издаване на текста на дисертацията. Смятам, че би бил полезен, особено ако се адаптира като методическо четиво, защото до този момент няма такова, свързано с изследвана проблематика.

Автореферат

Съдържанието на автореферата представя адекватно и пълноценно съдържанието на дисертацията. Представени са основните моменти както от теоретичното проучване, така и от изследователската част на въпроса, поставен на фокус в научния труд, разработен от Анастасия Баткова.

Заключение

Представената дисертация обогатява съвременната методика за изграждане на певчески умения в работата с деца във възрастовия диапазон между 7 и 10 години чрез музикалнопедагогическа дейност в извънучилищна вокална група. Предложеният подход, поставен в основата на самостоятелно разработен и апробиран педагогически модел за вокална работа с малки ученици, е с доказана целесъобразност и ефективност.

В заключение убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Анастасия Иванова Баткова образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност Методика на обучението по музика.

18.09.2023г.

Проф. д-р Пенка Марчева